

OBSAH

HLÁSKOSLOVÍ

Transkripce	6
Samohlásky	6
Souhlásky	7
Ruský přízvuk	8
Samohlásky	9
Samohlásky v přízvučných slabikách	9
Samohlásky v nepřízvučných slabikách	11
Výslovnost nepřízvučných hlásek	12
Souhlásky	13
Souhlásky tvrdé a měkké párové	13
Změkčování souhlásek	15
Souhlásky tvrdé a měkké nepárové	15
Zdvojené souhlásky	16
Výslovnost některých souhláskových skupin	16
Zvláštnosti výslovnosti cizích slov	17

PÍSMO A PRAVOPIS

Azbuka	18
Hlásková platnost písmen я, ю, ё, е, и	18
Pravopis znaků ъ а ъ	19
Několik dalších pravopisných pravidel	20

TVAROSLOVÍ

PODSTATNÁ JMÉNA	24
<i>Tvoření podstatných jmen</i>	24
Odvozování podstatných jmen příponami	24
Tvoření podstatných jmen skládáním	28
Zkratková pojmenování	29
Přídavná jména zpodstatnělá	29
<i>Mluvnické výrazy podstatných jmen</i>	30
Rod podstatných jmen	30
Podstatná jména životná a neživotná	32
Číslo podstatných jmen	33
Pády a jejich užití	34
<i>Přehled skloňování podstatných jmen</i>	36

I. Skloňování mužské	37
1. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na souhlásku	37
2. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na souhlásku a s obměnou v základě	40
3. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na -й, -ий	41
4. Podst. jm. s obměnou v základu — neproduktivní typy	42
5. Podst. jm. mužská v 1. p. jedn. č. na -а/-я	43
Prízvuk podstatných jmen mužských	44
II. Skloňování ženské	46
1. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na -а/-я	46
2. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na -ия/-ья	48
3. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na souhlásku	49
4. Skloňování neproduktivních jmen	50
Prízvuk podstatných jmen ženských	50
III. Skloňování střední	53
1. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. na -о/-е	53
2. Podst. jm. v 1. p. jedn. č. -ие/-ье	54
3. Podst. jm. s obměnou v základu — neproduktivní typy	55
Prízvuk podstatných jmen středních	57
Jména vlastní	58
Tvoření jmen po otci	59
Skloňování jmen osobních a místních	59
Ostatní typy příjmení	60
PŘÍDAVNÁ JMÉNA	61
Tvoření přídavných jmen	62
Odvozování příponami	62
Odvozování předponami a tvoření skládáním	64
Skloňování přídavných jmen	65
1. Přídavná jména s koncovkami složenými	65
2. Přídavná jména s koncovkami smíšenými	67
Jmenné tvary přídavných jmen	69
Prízvuk jmenných tvarů	70
Stupňování přídavných jmen	71
Tvary 2. stupně	72
Užívání tvarů 2. stupně	73
Tvary 3. stupně	75
Užívání tvarů 3. stupně	76
ZÁJMENA	77
1. Zájmena osobní	78
2. Zájmena přívlastňovací	79

3. Zájmena ukazovací	80
4. Zájmena určovací	82
Весь, вся, всё; все	82
Сам, сама, само; сами	83
5. Zájmena tážací	85
Кто, что	85
Чей, чья, чьё; чьи	85
Сколько	86
6. Zájmena vztažná	86
7. Zájmena neurčité	86
8. Zájmena záporná	87

Č Í S L O V K Y 89

1. Číslovky základní	89
Один, одна, одно; одни	90
Два, две	91
Три, четыре	92
Пять; пятнадцать; пятьдесят	92
Сорок; девяносто, сто	92
Полтора, полторы	92
Двести; триста, четыреста	93
Пятьсот	93
Тысяча	93
2. Číslovky hromadné	94
Двое; четверо	94
Оба, обе	96
3. Číslovky neurčité	96
4. Číslovky řadové	96
Zlomky	98
5. Číslovky násobné	98

S L O V E S A 99

Tvoření sloves 99

1. Odvozování sloves předponami	99
2. Odvozování sloves příponami	102
Odvozování sloves označujících okamžitý děj	103

Význam sloves a průběh děje 104

Slovesný vid 104

Vidové dvojice 104

Nepravidelné vidové dvojice 107

Slovesa jednovídaná 108

Slovesa obouvídaná 108

Slovesný vid a mluvnické tvary	108
Užívání vidových tvarů	110
<i>Průběh slovesného děje</i>	110
Význam slovesa a větná stavba	111
Slovesný rod	111
Zvratná slovesa	113
Slovesa pouze zvratná	114
Slovesné tvary a jejich významy	116
Kmen přítomný a minulý	116
Změna kmenové souhlásky	116
Určité tvary slovesné	120
<i>Oznamovací způsob</i>	120
Přítomné tvary	120
I. časování	121
II. časování	128
Nepravidelná slovesa	130
Přízvuk tvarů přítomných	130
Složené tvary budoucí	132
Minulé tvary	133
Přízvuk tvarů minulých	134
Význam a užívání tvarů minulého času	136
<i>Rozkazovací způsob</i>	136
Tvary rozkazovacího způsobu	136
Užívání tvarů rozkazovacího způsobu	139
<i>Podmiňovací způsob</i>	140
Neurčité tvary slovesné	141
1. <i>Přechodníky</i>	141
Přechodník přítomný	141
Přechodník minulý	142
2. <i>Přídavná jména slovesná činná</i>	143
Přídavná jména slovesná přítomná činná	144
Přídavná jména slovesná minulé činná	145
3. <i>Příčestí a přídavná jména slovesná minulé trpná</i>	146
Příčestí minulé trpné	146
Přízvuk příčestí minulých trpných	147
Přídavná jména slovesná minulé trpná	149
Přídavná jména slovesná přítomná trpná	151
4. <i>Infinitiv</i>	151
5. <i>Podstatná jména slovesná</i>	152

PŘÍSLOVCE	154
1. <i>Příslovce tvořená od přídavných jmen</i>	154
Tvoření příslovci	154
Stupňování příslovci	155
2. <i>Příslovce číselná</i>	156
3. <i>Příslovce zájmenná</i>	156
Neurčitá příslovce	157
PŘEDLOŽKY	150
SPOJKY	170
ČÁSTICE	170
CITOSLOVCE	174
SKLADBA	
VĚTA JEDNODUCHÁ	176
Sdělná platnost věty	176
Věta oznamovací	176
Věta tázací	176
Věta žádací	178
Věty zvolací	180
Vyjadřování záporu	181
Věty vyjadřující nutnost, možnost, úmysl	183
Mluvnická stavba věty	187
<i>Věty dvojčlenné a jejich základní členy</i>	187
P o d m ě t	188
Vyjadřování a vynechávání podmětového zájmena	188
Vyjadřování podmětu jinak než výrazem v 1. pádě	190
Věty bez určitého podmětu	191
P ř í s u d e k	192
Přísudek slovesný	192
Vyjadřování významu „být“ nesponového	192
Vyjadřování významu „mít“	194
Přísudek jmenný	195
Spona	196
Jmenná část	197
Přísudek složený	199
Shoda přísudku s podmětem	200
<i>Věty jednočlenné</i>	201
Přehled hlavních typů jednočlenných vět ruských	202
Rozvíjející větné členy (vět dvojčlenných i jednočlenných)	208

Předmět	208
Předmět u sloves	210
Vyjádření předmětu u sloves infinitivem	215
Předmět u přídavných jmen a příslovčí	218
Přívlastek	219
Přívlastek shodný	220
Přívlastek neshodný	221
Přístavek	224
Doplňek	225
Doplňkem je přídavné jméno	226
Doplňkem je podstatné jméno	227
Na místě doplňku je příslovečný výraz	227
Příslovečné určení	228
1. místa	229
2. času	229
3. vnějších průvodních okolností	230
4. způsobu	230
5. míry a stupně	230
6. účinku	230
7. prostředku a původce	231
8. zřetele	231
9. příčiny	232
10. účelu	232
Využívání účelového infinitivu	232
11. podmínky a přípustky	233
Polovětné obraty	234
Obraty s přechodníky	235
Obraty s přídavnými jmény slovesnými	237
Polovětné obraty jiné	237
Větné členy několikanásobné	238
Volné spojení rozvíjejících členů	239
Části věty nezačleněné do skladebných vztahů	240
Slovosled	242
SOUVĚTÍ	246
Souvětí souřadné	247
Souvětí slučovací	247
Souvětí odporovací	249
Souvětí stupňovací	252
Souvětí vylučovací	252
Souvětí důsledkové	253
Souvětí důvodové a vysvětlovací	254

Souvětí podřadné	255
Vedlejší věty podmětne	256
Věty předmětne	258
Věty přívlastkové	261
Věty přísudkové	263
Věty příslovečné	263
Věty místní	263
Věty časové	264
Věty srovnávací	268
Věty účinkové	269
Věty příčinné	270
Věty účelové	271
Věty podmínkové	272
Věty přípustkové	274
Věty zřetelové	276
Přímá, nepřímá a polopřímá řeč	276
Slovní rejstřík	278
Část ruská	278
Část česká	292
Věcný rejstřík	294